

УДК 378.091.33:784.1.071.4

Зоя СОФРОНІЙ

*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музики
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича,
м. Чернівці, Україна
e-mail: zoyi77@rambler.ru*

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДО РОБОТИ З ДИТЯЧИМИ ХОРОВИМИ КОЛЕКТИВАМИ

У статті розкрито специфіку й зміст методики формування пізнавального інтересу майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи з дитячими хоровими колективами, застосовані загальнонаукові теоретичні й емпіричні методи дослідження, проаналізовано зміст поняття «пізнавальний інтерес», висвітлені етапи його розвитку й специфіка формування у процесі хормейстерської підготовки студентів. У статті висвітлена авторська методика формування стійкого пізнавального інтересу майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи з дитячими хоровими колективами, представлений детальний опис ефективних форм і методів навчання, перспективність удосконалення яких вбачається у застосуванні мультимедійних і сучасних ІТ-технологій.

Ключові слова: пізнавальний інтерес, мотивація, майбутні вчителі музичного мистецтва, хормейстерська підготовка, дитячі хорові колективи.

У високорозвинених країнах світу всі ланки освіти мають на меті відродження власних національних традицій і духовних цінностей. Тому на майбутнього вчителя музичного мистецтва покладено місію збереження і збагачення унікальних традицій українського хорового співу. Особливої значимості у забезпеченні ефективності даного процесу набуває сформованість стійкого пізнавального інтересу студентів до роботи з дитячими хоровими колективами, адже мотиваційна сфера є показником активності керівника хору, здатності ставити перед собою організаційні й пізнавальні завдання, самостійно розв'язувати їх. У контексті даної проблеми назріває потреба у розробці методичного забезпечення формування пізнавального інтересу майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи з дитячими хоровими колективами.

Аналіз психолого-педагогічних джерел свідчить про значний інтерес вчених до проблеми формування мотиваційної сфери особистості у різноманітних галузях її діяльності. Проблема мотивації поведінки людини розкрита у працях Дж. Гілфорда, Р. Кеттела, Д. Макклеланда, П. Якобсона та інших. Особливості мотивації до творчої діяльності розкриті у роботах В. Петрушина, Н. Тихомирової. Значна частина праць Ю. Гіппенрейтер, С. Занюка, В. Рутковської присвячена визначенню взаємовпливу мотивації та навчальної діяльності. У роботах Б. Ананьєва експериментально досліджений вплив педагогічної оцінки на мотиваційну сферу особистості учня. Значення пізнавального інтересу у формуванні мотивації до

навчання розкрито у психолого-педагогічних працях М. Добриніна, В. Іванова, С. Рубінштейна, та роботах педагогів-музикантів Л. Арчажникової, Г. Щукиної, В. Яконюка.

Питання теорії та методики формування мотиваційної сфери майбутніх учителів музичного мистецтва розглянуті у працях сучасних науковців А. Бондаренко, А. Козир, І. Коваленко, Т. Смирнової, І. Ростовської. Однак, попри значущість кола розглянутих питань, проблема методики формування пізнавального інтересу майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи з дитячими хоровими колективами у процесі хормейстерської підготовки потребує ґрунтовного вивчення й розробки.

Мета статті полягає у визначенні специфіки й розкритті змісту методики формування пізнавального інтересу майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи з дитячими хоровими колективами у процесі хормейстерської підготовки.

Формування інтересу студентів до хормейстерської діяльності передусім залежить від викладачів дисциплін диригентсько-хорового циклу. Відомий педагог-музикант Г. Прокоф'єв, виходячи зі своїх багаторічних спостережень, наполягав не тільки на доцільності, але й на «необхідності вироблення прямого інтересу учня до своєї виконавської діяльності» [6, 430]. У той же час, А. Гольденвейзер зазначав, що уміння зацікавлювати учнів, залежить від уміння володіти їх увагою, а це – справа досвіду і таланту вчителя [2, 24]. Цієї ж позиції дотримуються вчені (П. Підкасистий, Л. Фрідман, М. Гарунов), які пов'язують

наявність широких і стійких інтересів із проблемою формування уваги. Стосовно взаємодії цих понять на психологічному рівні, С. Рубінштейн підкреслює, що «увага здебільшого є функцією інтересу» [7, 421]. У процесі дослідження проблеми формування виконавської уваги, експериментально встановлено, що вона тісно пов'язана із мотиваційно-емоційною сферою особистості студента, виявлено взаємозалежність виконавської уваги та емоцій, які є зовнішніми проявами мотивації студентів у процесі виконавської диригентсько-хорової діяльності.

У даному контексті доцільно розглядати «інтерес», як «потребу, яка стає властивістю особистості, що спонукає її до такої діяльності, яка не тільки задовольняє її потребу в об'єктивних досягненнях, але й приносить їй бажаної емоційної насиченості» [5, 66]. Відповідно, інтерес є особливою психологічною потребою особистості в певних видах діяльності, котрі є джерелом бажаних переживань і засобом досягнення бажаних цілей. На відміну від потреб, які зазвичай задовільняються результатом діяльності, для виникнення «інтересу» важливий сам процес.

Розглядаючи хормейстерську підготовку майбутніх учителів музичного мистецтва як суспільно значиму виконавську творчу діяльність, серед мотивів, які сприяють формуванню пізнавального інтересу студентів до роботи з дитячими хоровими колективами, доцільно актуалізувати такі: мотиви самоствердження, мотиви саморозвитку, мотиви досягнення, мотиви ідентифікації себе з іншою людиною, просоціальні мотиви (суспільно значущі), мотиви афіліації, процесуально-змістовні мотиви. За переконанням С. Занюка, процесуально-змістовні мотиви у більшій мірі сприяють формуванню пізнавального інтересу до діяльності, оскільки забезпечують активність студентів змістом і процесом самої виконавської діяльності [4]. Тобто, майбутнього вчителя музичного мистецтва приваблює сама хормейстерська діяльність, подобається проявляти свою інтелектуальну й емоційну активність, цікавить зміст виконуваного хорового репертуару, тощо.

Психологами встановлено, що єдність і взаємопроникнення інтелектуальних, пізнавальних і емоційних моментів визначає сутність інтересу. Виникнення пізнавального інтересу студентів до хормейстерської діяльності може здійснюватись на основі викладання, яке передбачає проблематичність, новизну, встановлення зв'язків нового із вже знайомим. Адже, «збуджує інтерес і повертає увагу тільки те, що свіже, нове, і тільки при тій умові, якщо воно пов'язане із вже знайомим» [9, 421].

Л. Арчажникова зауважує, що «пізнавальний інтерес – це цінний мотив навчальної й фахової

діяльності», водночас він може мати не лише різний зміст, глибину, спрямованість, а й стійкість. За переконаннями вченої, варто розрізняти інтерес епізодичний і постійний: «перший виникає під час вивчення цікавих творів, окремих тем, під час підготовки до концертів; другий – не пов'язаний з конкретною ситуацією, не залежить від обставин, характеризується стабільністю, проявляється як глибокий інтерес до обраного фаху» [1, 89].

Принагідно зазначити, що сучасні науковці (О. Скрипченко, Т. Лисянська, Л. Скрипченко) виокремлюють чотири за якістю етапи розвитку інтересу [8]. Найелементарніший рівень інтересу – це зацікавленість, що виникає за певних умов і швидко зникає при зміні ситуації (так-званий, «ситуативний інтерес» (за І. Шамовою), «епізодичний» (за Л. Арчажниковою). Другий етап – допитливість, що характеризується прагненням особистості проникнути за межі побаченого, переживанням емоції здивування, почуттям радості відкриття. Вищим етапом розвитку інтересу науковці визначають пізнавальний інтерес, пов'язаний із «намаганням учня самостійно розв'язати проблемне питання, самостійно визначити закономірність, розкрити причинно-наслідкові зв'язки» [11, 29]. Відтак, у визначенні рівнів сформованості пізнавального інтересу доцільно виокремлювати низький (ситуативний інтерес), середній (навчання за необхідністю), високий (стійкий пізнавальний інтерес) рівні.

Результати експериментального дослідження дали можливість виявити найбільш ефективні форми і методи формування пізнавального інтересу майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи з дитячими хоровими колективами. У психолого-педагогічній літературі зазначається, що інтерес викликається завдяки виникненню позитивних емоцій [3]. Тому, і особистість педагога, і процес навчання хормейстерській діяльності, повинні обумовлюватись емоційною привабливістю. Включення емоційної настанови у навчання студентів є додатковим резервом, який стимулює їх до здійснення хормейстерської діяльності.

З метою формування позитивного ставлення до виконання хормейстерської діяльності, у процесі нашого дослідження студенти залучались до індивідуальної й групової науково-дослідної роботи, яка передбачала виконання кількох серій дослідницьких завдань.

Перша серія дослідницьких завдань впроваджувалась у ході вивчення спецкурсу «Методика роботи зі шкільними хоровими колективами» й передбачала підготовку студентів до проведення науково-пізнавальних прес-конференцій з успішними хоровими диригентами, як професійних, так і зразкових дитячих хорових колективів.

Попередня підготовка передбачала проведення дискусій щодо тематики інтерв'ювання у формі «техніки акваріуму». Такий вид дискусій передбачав постановку проблеми перед студентами, задля вирішення якої досліджувані були поділені на кілька груп. У результаті обговорення проблеми, пропозиції кожної з груп виносились на захищались у ході спільних дискусій. Представники від груп мали можливість керуватись вказівками, які надходили у вигляді записок й брати так-званий «тайм-аут» для консультацій. В кінці дискусій було проведене критичне обговорення «техніки акваріуму», визначені пріоритетні напрямки й тематика проведення прес-конференцій. Індивідуальна самостійна підготовка до таких дискусій передбачала розробку студентами низки питань стосовно проблем хормейстерської діяльності керівників хорових колективів, які найбільше їх цікавили.

Ефективним кроком у відборі найбільш актуальних запитань до прес-конференцій стало залучення студентів до участі у імітаційно-рольових іграх, зокрема проведенні засідання експертної групи, в ході якого були обрані від кожної групи «студенти-кореспонденти», які безпосередньо спрямовувались на інтерв'ювання запрошених керівників хорових колективів. У ході прес-конференцій, студенти мали на меті отримати ґрунтовні відповіді, тому кожен з них, відповідно до почутого, міг поставити запрошеному гостю ще низку, заздалегідь підготованих або імпровізованих у процесі інтерв'ю, питань, які б розкривали усю сутність особливостей хормейстерської діяльності. Відчуваючи себе у ролі журналістів, студенти брали активну участь як у підготовці до прес-конференцій, так і безпосередньо у роботі на них. Відповіді на питання фіксувались усіма слухачами.

Наступна серія завдань з формування пізнавального інтересу до роботи з дитячими хоровими колективами передбачала застосування методу активного спостереження за виконавською діяльністю професійних керівників хорових колективів у ході концертних виступів та репетицій шкільних дитячих хорових колективів. Студенти долучались до відвідування концертів хорових колективів, а також мали можливість взяти участь у проведенні майстер-класів досвідчених учителів музики загальноосвітніх шкіл. Метод активного спостереження мав на меті спрямовувати увагу студентів у певному напрямку, за заздалегідь визначеним планом-проспектом.

Серед складових плану-проспекту спостереження за виконавською діяльністю диригента у ситуації концертного виступу, були виокремлені наступні критерії: 1) вихід на сцену (зовнішній

вигляд диригента, особливості поведінки, контакт з публікою); 2) налаштування хору (швидкість входження в роботу, встановлення візуального контакту з хором, чіткість й економність дій, настройка хору у тональність, початок виконання твору, відповідність ауфтакту характеру виконуваного твору); 3) етап виконання хорового твору (підготовка хорових партій до одночасних або почергових вступів, завбачливість дій диригента щодо вчасного взяття дихання, виконання цезур, зміни темпу, динаміки, характеру виконавцями, швидкість реакції на виконавські дії хористів (концертмейстера), вчасне коригування інтонаційних змін, неточностей виконання, емоційний зв'язок керівника хору із хористами, взаємоспрямованість уваги учасників виконавського процесу, розкриття художнього образу виконуваного твору); 4) завершальний етап концертного виконання хорового твору (концентрація уваги на логічному завершенні виконання твору, момент закінчення звучання, візуальний і внутрішній контакт з виконавцями (невербальна оцінка виступу), реакція диригента на результати виконання твору, поведінка керівника хору перед публікою (міміка, контрольованість емоцій і дій), швидкість переключення уваги на виконання наступного твору.

План-проспект спостереження за виконавською діяльністю керівника дитячого хорового колективу у процесі репетиційної роботи передбачав зосередження уваги студентів на етапах проведення репетицій: 1) організація початку репетиції (формулювання теми, мети, завдань і плану репетиції, емоційність спілкування керівника хору, швидкість включення диригента й учнів у роботу); 2) розучування хорових творів (формування інтересу учнів до хорового твору, вокально-хорової діяльності, керівництво увагою учнів у процесі виконання вчителем хорового твору, уміння обирати завдання, викликати установки, формулювати цілі, уміння залучати до активної виконавської діяльності усіх учнів, підпорядкованість виконавських дій учнів єдиній художній меті – відтворенню художнього образу хорового твору, здібність утримувати увагу учнів у процесі її динамічного зниження, доцільність коментарів, пауз, зупинок у виконавській роботі, акцентуація на позитивних і негативних моментах виконання, тактовність вчителя у зверненнях до школярів); 3) завершальний етап репетиційної роботи над хором твором (логічність завершення роботи над твором, підведення підсумків спільної виконавської діяльності, оцінка активності учнів у процесі репетиції, часткове ознайомлення школярів із перспективним планом наступної репетиції, емоційний показник успішності проведення репетиції

(вчителя музики й учнів), дисциплінарна контрольованість вчителем поведінки учнів в організації завершального етапу репетиції.

Деякі виступи і репетиції були зафіксовані на відео, що створювало можливість здійснювати зі студентами у процесі аудиторної роботи спільний детальний аналіз діяльності керівників хорових колективів зі студентами. У ході аналітичної роботи здебільшого використовувався метод спільного пригадування, який значно сприяв активізації пізнавального інтересу до роботи з дитячими хоровими колективами. Спочатку студенти фіксували на аркуші паперу ті характеристики специфіки діяльності керівника хору, які їм вдалося помітити. Далі, під час спільного пригадування, інші спостерігачі додавали моменти, які були зафіксовані ними у процесі споглядання того ж виступу. Відтак, здійснювався спільний детальний аналіз хормейстерської діяльності керівників хору, що давало можливість відтворити цілісну картину поведінки й експресії диригента на різних етапах виконання хорового твору. Робота у групах активізувала студентів й збільшила результативність їхньої пізнавальної діяльності, що викликало цілу низку позитивних емоцій.

З метою генералізації продуктивних ідей щодо подальшої перспективи оволодіння хормейстерською майстерністю, узагальнення й обговорення висновків прес-конференцій, була проведена навчальна дискусія у формі «аукціону ідей». Методика дискусії передбачала обрання серед студентів «ведучого аукціону», «представників ідей-лотів» та їх «купців». Представників ідей-лотів і купців представляли дві групи студентів. У ході дискусії щодо суспільної значимості хормейстерської підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, представники ідей-лотів висували власні ідеї. Під час аукціону ведучий пропонував «початкову ціну» за таку ідею, «купці» своїм «торгом», зазначали власну ціну. Вартість ідеї-лоту і його купівля свідчили про її цінність. У процесі подальшого обговорення студенти обґрунтовували свою «покупку», розкривали зміст ідеї, яка їм сподобалась. Завдяки такому методу навчання студенти проявляли пізнавальну активність до роботи з дитячими хоровими колективами, мали можливість висловити й переосмислити свої думки.

Друга серія дослідницьких завдань полягала в обговоренні дискусійних питань на кшталт «Складові успіху керівника хору», «Психолого-педагогічна сторона діяльності керівника хорового колективу», «Особистісні якості диригента: їх цінність у досягненні виконавської майстерності», «Специфіка роботи з дитячими хоровими колективами», а також пошуку цитат із наукової і мистецтвознавчої літератури, висловлених відомими музикантами, педагогами і митцями щодо специфіки і цінності хормейстерської діяльності для майбутніх учителів музичного мистецтва.

Доповіді студентів обговорювались на засіданнях круглого столу методом «снігової кулі», який передбачав об'єднання учасників у групи по двоє-троє, після – у малі групи, а згодом – в одну-дві великі, з метою зібрання достатньої кількості матеріалу. У ході спільного аналізу було доведено, що хормейстерська діяльність вчителя музики є важливою суспільно значущою і творчою діяльністю, яка вимагає сформованості мотивіційної сфери, спеціальних музичних, педагогічних, особистісних і організаторських здібностей.

Запропоновані методи значно активізували студентів у прояві пізнавального інтересу до хормейстерської діяльності не лише професійних диригентів-хормейстерів, але й колег-однокурсників, викладачів практичних дисциплін диригентсько-хорового циклу, сприяли формуванню позитивного ставлення до виконання хорових творів з дитячими хоровими колективами. З цією ж метою на індивідуальних заняттях з «Хорового диригування» застосовувались вправи мотиваційного тренінгу, спрямовані на формування самомотивації, цілого ряду супроводжуваних додаткових мотивів особистісної готовності студентів до роботи з дитячими хоровими колективами. Залежно встановленого оптимального рівня мотивації для кожного студента були розроблені тренінгові вправи, спрямовані на актуалізацію мотивів досягнення, самоствердження, саморозвитку, ідентифікації себе з іншою людиною, афіліації, суспільно значущих та процесуально-змістовних (внутрішніх) мотивів до роботи з дитячими хоровими колективами. Найбільший ефект у вирішенні даних завдань вдалося досягти завдяки систематичному виконанню студентами таких вправ, як «Успіх у минулому», «Емоційне насичення», «Нове ім'я», «Ідентифікація з генієм», «Естетичні асоціації», «Мотиваційне переключення», «Уявна розмова зі своєю професією» [10, 41–46].

Великого значення у формуванні позитивного ставлення майбутніх учителів музики до роботи з дитячими хоровими колективами є привабливість самого репертуару й особистісна емоційна зацікавленість у його вивченні з учнями. Дотримуючись основних дидактичних вимог щодо відбору навчального матеріалу з мистецьких дисциплін, студенти були залучені до виконання шоу-презентації шкільної пісні. Стимулювання емоційної складової студентів до виконання обраних дитячих хорових творів здійснювалось методом мотиваційного тренінгу на основі спеціально розроблених модифікованих вправ «Хвалько», «Естетизація й обожнювання предмету діяльності», «Підзарядка» [10, 46–48],

які сприяли розвитку внутрішньої мотивації – стійкого інтересу до самого процесу хормейстерської діяльності. Зміст запропонованих вправ полягав у ідентифікації себе із предметом своєї діяльності – виконанням дитячої хорової пісні, що давало можливість студентів зосередити увагу на усіх позитивних виконавських моментах хорового твору, які можна було вигідно подати у власній виконавській інтерпретації (вправа «Хвалько»); спрямуванні уваги студентів на естетичне захоплення й здивування тими особливостями твору, які раніше не помічались і сприймалися як простий набір нотних позначень, зосередженні на умінні викликати інтерес до виконавських елементів і фрагментів, над якими майбутні диригенти працювали систематично – здатності отримувати насолоду від самого процесу виконання (вправа «Естетизація й обожнювання предмету діяльності»); установки майбутніх керівників дитячих хорових колективів на актуалізацію індивідуального невербального підкріплення позитивних емоцій, спричинених успіхами виконавської діяльності (вправа «Підзарядка»).

Найбільш ефективними у вивчення й виконанні хорових творів на заняттях з «Хорового диригування» і «Хорового класу та практикуму роботи з хором» виявилися: емоційні методи мотивації: заохочення, навчально-пізнавальна гра, створення художньо-образних уявлень, створення ситуації успіху, стимулююче оцінювання, вільний вибір завдання, задоволення бажання бути значимою особистістю; пізнавальні методи мотивації: опора на життєвий досвід, виконання творчих завдань; кооперативне навчання; соціальні методи мотивації: стимулювання бажання бути корисним суспільству, потреба наслідувати відомої особистості, створення ситуації взаємодопомоги, пошук контактів і співробітництва, зацікавленість в результатах колективної виконавської діяльності.

Результати експериментальної перевірки запропонованої методики переконують, що ефективність формування пізнавального інтересу до роботи з дитячими хоровими колективами залежить від залучення якомога більшої кількості додаткових мотивів у процесі навчання хормейстерської діяльності. Найбільш оптимальними формами формування пізнавального інтересу студентів у процесі хормейстерської підготовки є їх залучення до участі у прес-конференціях із керівниками зразкових дитячих хорових колективів, відвідування концертних виступів та репетицій; проведення імітаційно-рольових ігор, шоу-презентацій шкільних пісень, мотиваційних тренінгових вправ і групових тренінгів у рамках лекційних, семінарських і практичних диригентсько-хорових дисциплін. Ефективність методики формування стійкого пізнавального інтересу студентів до роботи з дитячими хоровими колективами забезпечують групи методів: навчальних дебатів і дискусій у формі «аукціону ідей», «снігової кулі», «техніки акваріуму», педагогічних бесід; метод активного спостереження за виконавською діяльністю професійних керівників хорових колективів у ході концертних виступів та репетицій дитячих хорових колективів; метод спільного пригадування та коментування відеоматеріалу. Формування внутрішньої мотивації, що проявляється у підсиленні пізнавального інтересу до процесу і змісту хормейстерської діяльності з учнівськими хоровими колективами забезпечують методи інтерактивного навчання, мотиваційні тренінги, емоційні, пізнавальні та соціальні методи мотивації студентів. Перспектива подальших наукових досліджень полягає в удосконаленні методики формування мотиваційної сфери майбутніх учителів музики у процесі хормейстерської підготовки засобами мультимедіа й сучасних ІТ-технологій.

Список використаних джерел

1. Арчажникова Л. Г. Профессия – учитель музыки: кн. для учителя. М.: Просвещение, 1984. 111 с.
2. Благоев Д. Из бесед А. Б. Гольденвейзера о музыкальном воспитании и обучении детей // Вопросы фортепианной педагогики: сб. статей / под общ. ред. В. Натансона. М.: Музыка, 1967. Вып.2. С.5–24.
3. Гиппенрейтер Ю. Б. Введение в общую психологию: курс лекций. М.: Изд-во Моск. ун-та, 1988. 320 с.
4. Занюк С. С. Мотивация деятельности: спонукання, активність, успіх. Луцьк: Ред.-вид. відд. Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 1998. 124 с.
5. Пидкасистый П. И. Психолого-дидактический справочник преподавателя высшей школы. М.: Педагогическое общество России, 1999. 354 с.
6. Прокофьев Г. П. Формирование музыканта-исполнителя / ред. Б. М. Теплова. М.: Изд-во АПН РСФСР, 1956. 480 с.
7. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. СПб.: Питер, 2006. 713 с.
8. Скрипченко О. В. Основы психолого-педагогического анализа урока с практикумом: навчальний посібник. К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2005. 200 с.
9. Словарь-справочник по педагогике / авт.-сост. В. А. Мижериков; под общ. ред. П. И. Пидкасистого. М.: ТЦ Сфера, 2004. 448 с.
10. Софроній З. В. Методичні рекомендації з спецкурсу «Методичні засади виконавської уваги майбутніх учителів музики». Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. 58 с.
11. Шамова Т. И. Управление образовательными системами: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / ред. Т.И.Шамовой. М.: Гуманитарный изд.центр ВЛАДОС, 2001. 320 с.

References

1. Archazhnikova L.G. (1984). Professiya – uchitel muzyki: kn. dlya uchitelya / L.G.Archazhnikova. M.: Prosvetshenie, 111 [in Russian].
2. Blagoy D. (1967) Iz besed A.B.Goldenveyzera o muzykalnom vospitanii i obuchenii detey / D.Blagoy // Voprosy fortepiannoy pedagogiki: sb. statey / pod obsch. red. V.Natanson. M.: Muzyka, Vyp.2. S.5–24 [in Russian].
3. Gippenreyter Yu.B. (1988). Vvedenie v obschuyu psihologiyu: kurs lekciy / Yuliya Borisovna Gippenreyter. M.: Izd-vo Mosk. un-ta, 320 [in Russian].
4. Zaniuk S.S. (1998). Motyvatsiia diialnosti: sponukannia, aktyvnist, uspih / S.S.Zaniuk. Lutsk: Red.-vyd. vidd. Volyn. derzh. un-tu im. Lesi Ukrainky, 124 [in Ukrainian].
5. Pidkasiysty P.I. (1999). Psihologo-didakticheskii spravochnik prepodavatelya vysshey shkoly / Pidkasiysty P.I., Fridman L.M., Garunov M.G. M.: Pedagogicheskoe obschestvo Rossii, 354 [in Russian].
6. Prokofev G.P. (1956). Formirovanie muzykanta-ispolnitelya / Grigoriy Petrovich Prokofev; [red. B.M.Teplova]. M.: Izd-vo APN RSFSR, 480 [in Russian].
7. Rubinshteyn S.L. (2006). Osnovy obschey psihologi / Sergey Leonidovich Rubinshteyn. SPb.: Piter, 713 [in Russian].
8. Skrypchenko O.V. (2005). Osnovy psykhologo-pedahohichnoho analizu uroku z praktykumom: navchalnyi posibnyk / Skrypchenko O.V., Lysianska T.M., Skrypchenko L.O. K.:NPU imeni M.P.Drahomanova, 200 [in Ukrainian].
9. Slovar-spravochnik po pedagogike. (2004). / [avt.-sost. V.A.Mizherikov]; pod obsch. red. P.I.Pidkasiystogo. M.: TC Sfera, 448 [in Russian].
10. Sofronii Z.V. (2009). Metodychni rekomendatsii z spetskursu “Metodychni zasady vykonavskoi uvahy maibutnikh uchyteliv muzyky” / Z.V.Sofronii. Kyiv: NPU imeni M.P.Drahomanova, 58 [in Ukrainian].
11. Shamova T.I. (2001). Upravlenie obrazovatelnyimi sistemami: ucheb. posobie dlya stud. vyssh. ucheb. zavedeniy / Shamova T.I., Tretyakov P.I., Kapustin N.P.; [red.T.I.Shamovoy]. – M.: Gumanitarnyy izd.centri VLADOS, 320 [in Russian].

Зоя Софроний. Методика формирования познавательного интереса будущих учителей музыкального искусства к работе с детскими хоровыми коллективами

В статье рассматривается специфика и содержание методики формирования познавательного интереса будущих учителей музыкального искусства к работе с детскими хоровыми коллективами, использованы общенаучные теоретические и эмпирические методы исследования, проанализирована сущность понятия «познавательный интерес», исследованы этапы его развития и специфика формирования в процессе хормейстерской подготовки студентов. В статье раскрыто содержание авторской методики формирования познавательного интереса будущих учителей музыкального искусства к работе с детскими хоровыми коллективами, представлено детальное описание эффективных форм и методов обучения, перспектива усовершенствования которых усматривается в использовании мультимедийных и современных технологий.

Ключевые слова: познавательный интерес, мотивация, будущие учителя музыкального искусства, хормейстерская подготовка, детские хоровые коллективы.

Zoya Sofronii. The methods of forming a cognitive interest of future music teachers how to work with children's choirs

The article reveals the specifics and the content of forming methods of a cognitive interest of future music teachers how to work with children's choirs, the use of general scientific, theoretical and empirical research methods, it is analyzed the concept «cognitive interest», are highlighted the stages of its development (interest (situational or episodic interest), curiosity (studying if necessary), a cognitive interest) and specificity of forming in the process of students' choral preparation. This work provides a detailed description of effective non-traditional forms and forming methods of a cognitive interest for future music teachers how to work with children's choirs, the prospects of improvement are foreseen in the use of multimedia and modern IT technologies.

Among the best forms of the developed methods of forming a cognitive interest of students in the process of choral preparation are defined: involvement in press conferences with the heads of superior children's choirs, attending the concerts and rehearsals; holding of imitation role-play games, show presentations of school songs, motivational training exercises and group trainings as part of lectures, seminars and practical conductor of choral disciplines. In the process of the research are defined the effective methods of forming a sustainable cognitive interest of students how to work with children's choirs, namely the method of academic debates and discussions in the form of «auction ideas», «snowball», «aquarium technology» pedagogical conversations; a method of active surveillance the performing activities of professional choir leaders during the concert performances and rehearsals of children's choirs; a method of common remembering and commenting of video-material, traditional verbal learning methods (explanation, narration, conversation, discussion). The formation of internal motivation that appears in strengthening of a cognitive interest to the process and content of choral activity with students choirs providing interactive teaching methods, motivational trainings, emotional, cognitive and social methods of motivation of students.

Keywords: a cognitive interest, motivation, methods, future music art teachers, choral preparation, children's choirs.